

for den ærede Forslagsstiller just har brugt Udtrykket „Hovedgaard“; maaskee vil han senere oplyse, hvorfor han vil, at det absolut skal være en Hovedgaard; men den Betragtning, som har stødt flere af Udvalgets Medlemmer med Hensyn til Bedømmelsen af Forslaget i det Hele, er den, at det forekommer os, at, naar man vil have, at en saadan fraværende Eier skulde kunne give sin fuldmægtig Afgang til at blive valgt, uagtet han ikke har nogen egen Huusstand, saa maatte hver Eier have denne Ret, hvad enten Eiendommen er fri Hovedgaardstaxt eller det saakaldte usfri Hørforn. Det er en af de Ting jeg skal tillade mig kun at henlede Opmærksomheden paa for Diebliffet; imidlertid skal jeg oppebie, hvad den ærede Forslagsstiller derom kan have at bemærke. For mit eget Bedkommende skal jeg intet have imod at tiltræde dette Forslag; thi det gaaer jo kun ud paa, at hvor en Eier af en saadan Eiendom er forhindret fra selv at være tilstede i Sogneforstanderskabet, bør han ikke være udelukket fra at faae sin Eiendom repræsenteret ved den Mand, han dertil vælger. Den Bestemmelse med Hensyn til Valgbarhed til Folkethinget, der findes i Grundloven, og er optagen her i § 5 med Hensyn til Valgbarhed til Sogneforstanderskaber, nemlig at Bedkommende skal have egen Huusstand, finder jeg at være af en meget uheldig Betydning her; — den kan i Grundloven have sin meget gode Betydning, dog det er Noget, som jeg ikke her videre skal bringe paa Bane, — men med Hensyn til Communens Antiggender forekommer denne Bestemmelse mig at være af meget underordnet Vigtighed, og jeg kan idetmindste ikke see rettere, end at der, hvis man gaaer ind paa Forslaget, vil aabne sig for Besidderen af en saadan Gaard en begrundet Afgang til at faae sin Person repræsenteret i den Commune, hvori han har sin Eiendom, og jeg troer virkelig ikke, at Lovforslaget vilde lide noget betydeligt ved, at man tiltrædte dette Forslag. Dertil skal jeg tillade mig for Diebliffet at indskrænke mig.

Indenrigsministeren: Da Sagen første Gang blev foretaget til 2den Behandling, var jeg ved Tilstedeværelse i Statsraadet forhindret fra at møde. Jeg fandt det heller ikke efter

Omstændighederne nødvendigt at udbede mig, at Sagen paa Grund deraf maatte blive udsat. Det er blevet mig bebrejdet af en æret Taler, at jeg har været ligegyldig ved nærværende Sags Gang. Jeg skal ikke nægte, at der staar det Standpunkt, hvorfra han betragter Sagen, kan være ikke ringe Grund til at finde det mindre rigtigt, at jeg ikke søgte at faae Sagen udsat, til jeg havde Leilighed til at møde; men, ligesom den ærede Taler fuldkomment kjender de Collisioner, hvori man undertiden i den Stilling, hvori jeg befinder mig, kan komme, og han tillige ogsaa er villig nok til at indrømme, at Forviklingerne og Banfælighederne ere større i dette Diebliff, end da han indtog en saadan Plads som den, jeg nu indtager, troer jeg ogsaa, han vil finde, at jeg dog har havt ikke uantagelige Grunde til ikke at forholde mig anderledes, end jeg gjorde. Min Stilling til denne Sag var vistnok ganske særegen. Jeg har, da Sagen var for i Folkethinget, udtrykkeligt udhævet, hvad jeg ogsaa tidligere har udtalt, at en Lov af det Omfang, som den nærværende, i og for sig forekommer mig at være mindre heldig, og at jeg i det Hele ikke troer, at der var egentlig Noget vundet ved en Lov som denne; men jeg fandt mig dog foranlediget til at erklære, at jeg for min Deel ikke kunde have Noget imod den forelagte Lov. I Folkethinget havde man taget meget Hensyn til de Bemærkninger, jeg i det nedsatte Udvalg havde gjort med Hensyn til de enkelte Bestemmelser i Loven, og, saaledes som den blev omændret, troede jeg ikke, at den havde nogen særdeles Betænkelighed. Det blev derhos i Thinget udtalt, hvad der ogsaa ofte tidligere har været udtalt baade i det samme Thing og i dette, at der var en almindelig Stemning i Communerne for at faae en Forandring i det nærværende Valgs grundlag for Sogneforstanderskaberne og Amtsraadene, og at navnlig de, som esier den nærværende Lov ere valgberettigede, vusste meget, at Valgretten maa blive udstrakt til Andre, for at blive frie for den Misundelse og Uvillie, som tildeels viser sig, fordi de ubelukkende ere i Besiddelse af den omhandlede Ret. Man foreslog saaledes at give de hidtil ikke valgberettigede Personer Afgang under saadanne